

Langs Asserholtvej findes en række forskellige løvtræarter, som skaber variation og stabilitet.

Skovens Dag i hedeplantage

Staushede Plantage ved Vejen var for første gang vært ved Skovens Dag.

Det var engang en klassisk hedeplantage med vedproduktion baseret på rødgran. I dag anvendes flere nåletræarter, og 1/4 af arealet er løvtræ.

Plantagens naturværdier bliver også plejet.

Staushede Plantage ved Vejen i Sydjylland har ikke tidligere lavet offentlige arrangementer. Men i år havde man besluttet at deltage i Skovens Dag.

Arrangementet var ikke annonceret noget sted, men der mødte 11 lokale frem til et par timers skovtur, herunder en journalist fra Jyske Vestkysten.

Plantagen ejes af Beplantnings-selskabet Staushede A/S. Selskabet råder over 319 ha, fordelt på tre

plantager – Staushede, Langebjerg og Revsing vest og syd for Gesten. Der er i dag 400 aktionærer, hvoraf næsten 100 møder op til den årlige generalforsamling.

Skovturen blev ledet af Erik Røj Jørgensen. Han er uddannet skov- og landskabsingeniør og har siddet i bestyrelsen for selskabet i ti år.

Stor variation

Staushede Plantage er grundlagt i 1880 af bønder fra Gesten for at

udnytte en mager jord der ikke var egnet til landbrug. Den var i mange år en traditionel hedeplantage med vedproduktion som mål.

- Det blev afgørende ændret med stormfaldet i 1999 som berørte halvdelen af selskabets areal, fortalte Erik Røj Jørgensen. Oprindeligt var der overvejende rødgran, men i dag planter vi også sitka, lærk og douglas. Vi har også plantet en del løvtræ, som nu udgør omkring 25% af arealet.

Det ses meget tydeligt langs Asserholtvej, som er hovedvejen i Staushede plantage. Der er små og store bevoksninger af bøg, eg, lind, birk, fuglekirsebær mv. som stod lysegrønne den 5. maj.

- Der er i dag 14 træarter i skoven, og vi lægger vægt på en jævn aldersklassefordeling. Målet er at skabe en varieret skov med mange arter.

Der er ikke bevoksninger tilbage af 1. generation – de er enten skovet planmæssigt eller væltet i storme. Men man hæger om enkelttræer af rødgran, skovfyr og ædelgran som står flere steder ud til vejene. De vidner om at der kan vokse store træer på stedet.

Erik Røj Jørgensen fortalte om de danske skoves historie – om fredskovsforordningen, skovrejsningen på heden, flådeegene mv. Vi hørte om hvordan træerne opsuger CO₂ og udskiller ilt, og at skoven beskytter grundvandet.

Det uundgåelige emne, ulven, dukkede også op. Erik Røj Jørgensen fortalte at man havde ikke set ulve i området, men de var nok passeret fordi der er set ulve længere mod nord.

Der var stemning blandt deltagerne for at der ikke er plads til ulve - hvis der kom en ville den nok blive skudt.

Intet udbytte

- Vi er på en smeltevandsslette med sandet jord. Tilvæksten er ret lav, så det er svært at tjene penge her. Regnskabet kan normalt balancere. Det skyldes i høj grad indtægter fra jagten som er udlejet til den lokale jagtforening.

- Aktionærerne forventer ikke udbytte ud over middagen ved generalforsamlingen. De ser hellere at vi bruger penge på at passe skoven, lave veje og læssepladser, oprense grøfter og bevare skovens produktivitet.

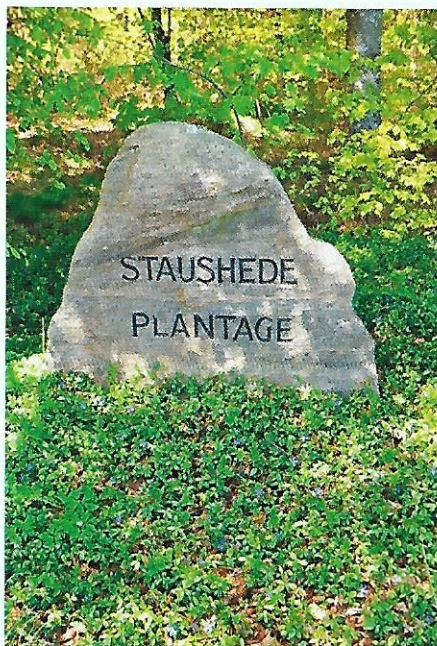
- Vi er positive over for at opkøbe mindre naturarealer der støder op

Der er stadig enkelte træer tilbage fra plantagens anlæg sidst i 1800-tallet.

De 11 deltagere på Skovens Dag i Staushede Plantage hørte om drift af skoven, historien bag plantagen og skovens økonomi.

Indgangen til plantagen markeres med en sten. Foran stenen står vinca og anemone.

Tranekær er et populært udflugtsmål, og på dette sted har jagtforeningen opsat borde og bænke.

til vores plantager hvis de kan forbedre jagten. Vi er ikke interesseret i skovrejsning i større omfang.

Vi forlod Asserholtvej og kom gennem en større, klassisk bevoksning af rødgran, hvor der lige var tyndet til flis. Vi fik at vide at når træerne bliver større kan der aflægges Troldhedetræ eller tømmer som måske eksporteres til Asien. Der bliver også samlet mos i plantagen.

Dyreliv og affald

Målet for skovturen var Tranekær, som fik navnet fordi der for knapt hundrede år siden yngede traner nogle år. De er for længst forsvundet, men der er i år et svanepar som er ved at lægge æg. Søen rummer også gedder, ænder og blyshøns.

Søen er et dødishul og op mod 10 m dyb. Der var gravet tørv under besættelsen hvor man havde fundet rester af bl.a. bæver, urokse og krondyr. Under besættelsen opdagede man også den sjældne birkesmus, men den er ikke set siden.

Søen er et udflugtsmål for de lokale, men ikke alle passer lige godt på stedet.

- Jeg var forbi for en uge siden og fandt noget henkastet affald som jeg satte om bag et træ. Jeg kiggede lige forbi i morges, og nu var der kommet nogle flasker og dåser. Vi har overvejet at lave en parkeringsplads ude ved landevejen og opsætte en

Affald der er efterladt ved Tranekær i ugen inden Skovens Dag.

affaldsbøtte hvis vi kan lave en aftale om at den bliver tømt.

Tilskud afgørende

Vi kom forbi en egekultur som var anlagt efter stormfaldet i 1999.

- Stormfaldet ramte os hårdt økonomisk. Derfor besluttede vi at lægge om til en mere stabil skov med mere løvtræ. Det er lykkedes, men kun fordi Dansk Skovforening sørgede for at skaffe tilskud til genplantning med især løvtræer. Siden da har vi været medlemmer af foreningen.

Vi passerede flere gange steder hvor der var skåret sidegrene af

træerne. Formålet var dels at gøre et spor bredere, dels at opstamme hovedtræer af douglasgran.

- Arbejdet er udført af en gruppe udviklingshæmmede fra dagcenteret Lille Veum i Brørup. De kommer herud 2-3 gange om ugen i vinterhalvåret og er glade for at arbejde.

- Lille Veum lægger vægt på at tilbyde aktive opgaver med en nytteværdi som kan give beboerne en identitet og fysisk aktivitet.

sf

Læs mere

www.staushedeplantage.dk

Med bl.a. plantagens historie og årsrapporter.